

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ godine, i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ godine, usvojila je

**ZAKON
O POSTUPKU INDIREKTNOG OPOREZIVANJA**

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet)**

- (1) Ovim zakonom utvrđuju se pravila postupka indirektnog oporezivanja po kojima postupa Uprava za indirektno oporezivanje (u dalnjem tekstu: UIO) kada u upravnoj stvari, neposredno primjenjujući propise, rješava o pravima, obavezama ili pravnim interesima UIO, obveznika indirektnih poreza ili drugog lica.
- (2) Opća pravila i postupci koji se primjenjuju na uvozne i izvozne dažbine propisani su zakonom koji regulira carinsku politiku u Bosni i Hercegovini i supsidijarno ovim zakonom.

**Član 2.
(Upotreba izraza u muškom ili ženskom rodu)**

Riječi koje su radi preglednosti u zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

**Član 3.
(Definicije)**

Izrazi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „indirektni porezi“ su uvozne i izvozne dažbine, akciza, porez na dodanu vrijednost (u dalnjem tekstu: PDV), cestarina i svi drugi porezi zaračunati na robu i usluge,
- b) „ostali prihodi i takse“ su prihodi od skladištenja, ležarine, novčanih kazni, prihodi od prodaje robe predate UIO ili robe oduzete u upravnom ili prekršajnom postupku, prihodi od naplate protuvrijednosti robe koja u prekršajnom postupku nije mogla biti oduzeta, prihodi od iznajmljivanja, prihodi od carinskih terminala, vanredni prihodi, kao i drugi prihodi koje UIO ostvari u okviru svoje djelatnosti;
- c) „obveznik indirektnih poreza“ (u dalnjem tekstu: obveznik) je lice koje je upisano u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza,
- d) „lice“ je:
 - 1) fizičko lice - građanin,
 - 2) fizičko lice - preduzetnik,
 - 3) pravno lice,
 - 4) udruženje lica koje nema zakonski status pravnog lica, ali mu je prema važećim propisima priznata sposobnost preduzimanja određenih pravnih radnji (u dalnjem tekstu: udruženje),
- e) „lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza“ je obveznik i svako drugo lice koje po posebnom propisu ima obavezu plaćanja indirektnih poreza,
- f) „dospijeće obaveze“ označava dan do kojeg lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza treba izvršiti plaćanje,
- g) „dobrovoljni rok plaćanja“ je period propisan posebnim zakonom u kojem je lice dužno platiti obavezu indirektnih poreza,
- h) „dug“ je iznos dospjelih a neizmirenih indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi, naknadni teret prinude, zatezna kamata i troškovi postupka, koji se naplaćuje prema odredbama ovog zakona i zakonom koji regulira uplatu na jedinstveni račun i raspodjelu prihoda,

- i) „dužnik“ je lice koje nije izmirilo obavezu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi istekom roka za dobrovoljno plaćanje,

Član 4.
(Načelo očitovanja)

Prije donošenja akta u vezi sa pravima i obavezama indirektnog oporezivanja, licu koje podliježe plaćanju indirektnih poreza omogućava se očitovanje o činjenicama i okolnostima koje su bitne za donošenje akta.

Član 5.
(Načelo vremenskog važenja propisa)

- (1) Obaveza indirektnih poreza utvrđuje se na osnovu propisa koji je bio na snazi u vrijeme njenog nastanka.
- (2) Radnje u postupku indirektnog oporezivanja poduzimaju se u skladu sa propisom koji je na snazi u vrijeme njihovog poduzimanja.

Član 6.
(Načelo postupanja u dobroj vjeri)

Strane u postupku indirektnog oporezivanja dužne su postupati u dobroj vjeri. Postupanje u dobroj vjeri znači savjesno i pošteno postupanje u skladu sa zakonom.

Član 7.
(Načelo jedinstvenosti i jednoobraznosti)

- (1) UIO je obavezna osigurati jedinstvenost i jednoobraznost u primjeni propisa o indirektnom oporezivanju.
- (2) Praksa indirektnog oporezivanja zasniva se na određenosti i dosljednosti u postupanju osim u slučaju izmijenjenih okolnosti.

Član 8.
(Načelo suštine)

- (1) Predmet indirektnog oporezivanja su činjenice i radnje utvrđene prema onome što one stvarno predstavljaju, neovisno kakva im je forma ili kako ih strane u prometu nazivaju.
- (2) Ako se prividnim pravnim poslom prikriva neki drugi pravni posao, tada je predmet indirektnog oporezivanja prikriveni pravni posao.

Član 9.
(Odnos prema drugim zakonima)

- (1) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, na postupak indirektnog oporezivanja supsidijarno se primjenjuje Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16).
- (2) U slučaju da su odredbe drugih zakona u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona, osim u slučaju iz člana 1. stav (2) ovog zakona.
- (3) U slučaju stečaja, obaveza indirektnih poreza odnosno dug tretira se u skladu s važećim zakonskim propisima o stečaju.

Član 10.
(Mjesna nadležnost)

- (1) Ovaj zakon primjenjuje se na teritoriji Bosne i Hercegovine.

- (2) Ovaj zakon primjenjuje se na strano lice koje nema stalnu adresu boravišta, prebivališta ili sjedišta u Bosni i Hercegovini s ciljem poštivanja prava i obaveza koje proizilaze iz propisa o indirektnom oporezivanju, međunarodnog sporazuma kojem je pristupila Bosna i Hercegovina ili gdje se primjenjuje princip međunarodnog reciprociteta.

Član 11.
(Stvarna nadležnost)

- (1) Odredbe ovog zakona primjenjuje UIO u skladu sa svojim ovlaštenjima i obavezama propisanim zakonima.
- (2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na svako lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza ili ima obavezu obračunavati i plaćati indirektne poreze za drugog obveznika ili obavljati druge poslove u vezi sa obavezom poštivanja propisa o indirektnom oporezivanju.

Član 12.
(Adresa sjedišta, odnosno prebivališta za potrebe indirektnog oporezivanja)

- (1) Adresa sjedišta, odnosno prebivališta za potrebe indirektnog oporezivanja je:
- za fizičko lice - građanina, adresa prebivališta,
 - za fizičko lice - preduzetnika, adresa upisana u registar nadležnog organa,
 - za pravno lice, adresa sjedišta upisana u sudske registre,
 - za strano odgovorno lice u pravnom licu, adresa boravišta na teritoriji Bosne i Hercegovine,
 - za udruženje lica, adresa sjedišta upisana u registar nadležnog organa,
 - za fizičko ili pravno lice koje nema prebivalište, odnosno sjedište u Bosni i Hercegovini, adresa sjedišta, odnosno prebivališta zastupnika ili poreznog punomočnika.
- (2) U slučaju da se sa adresi sjedišta upisanog u sudske registre ne vrši upravljanje i rukovođenje poslovima, adresom sjedišta za potrebe indirektnog oporezivanja se smatra mjesto gdje se vrši upravljanje i rukovođenje u praksi. Ako se ne može utvrditi mjesto na kojem se vrši upravljanje i rukovođenje, adresom sjedišta se prvenstveno smatra mjesto gdje se nalazi najvrednija imovina pravnog lica.
- (3) Obveznik je dužan podatke o promjeni adrese svog sjedišta, odnosno prebivališta dostaviti UIO u roku od osam dana od nastanka promjene.
- (4) UIO može vršiti provjere adrese sjedišta, odnosno prebivališta ili boravišta za potrebe indirektnih poreza, te utvrđivati ih primjenom kriterijeva propisanih u stavu (2) ovog člana.

Član 13.
(Zastupanje nerezidenata)

- (1) Lice koje nema sjedište ili prebivalište u Bosni i Hercegovini, a obavlja poslovnu djelatnost na teritoriji Bosne i Hercegovine iz koje proizilazi obaveza indirektnih poreza, dužno je imenovati zastupnika ili poreznog punomočnika.
- (2) Zastupnik ili porezni punomočnik iz stava (1) ovog člana mora ispunjavati obaveze lica koje zastupa u vezi sa indirektnim oporezivanjem.

Član 14.
(Povjerljivost podatka o indirektnim porezima)

- (1) Podatak koji UIO dobije kao rezultat izvršavanja obaveza indirektnih poreza, posebno je povjerljiv i može se koristiti samo za potrebe indirektnih poreza. Podatak se ne može ustupiti ili objaviti osim u slučaju saradnje sa:
- javnim organima u poreznom, prekršajnom, istražnom ili sudske postupku,
 - fondom koji upravlja socijalnim doprinosima i drugom javnom administracijom za borbu protiv povezane u sistemu penzione ili javne (socijalne) pomoći ili fiskalne povezane,
 - Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, Vladom Republike Srpske, Vladom Federacije Bosne i Hercegovine i Vladom Brčko distrikta BiH, za potrebe vršenja poslova iz njihovog djelokruga rada,

- d) Agencijom za statistiku Bosne i Hercegovine i entitetskim zavodima za statistiku za dostavljanje podatka koji je potreban za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti,
 - e) Centralnom bankom Bosne i Hercegovine u obimu koji je potreban za obavljanje poslova iz njene nadležnosti, i
 - f) Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine za podatke po osnovu realiziranog uvoza.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana ne smatra se posebno povjerljivim podatak o dugu i podatak o oduzetom identifikacionom broju ako se objavljuje putem sredstva javnog informiranja ili na službenoj internet stranici UIO.
- (3) Povjerljivost podatka o indirektnim porezima nije povrijeđena ako se licu koje namjerava preuzeti dug omogući uvid u podatke o dugu dužnika.
- (4) U svrhu provođenja postupka indirektnog oporezivanja, UIO prikuplja i vrši obradu ličnih podataka fizičkih lica.
- (5) Objavljivanje ili dostavljanje podatka vrši se elektronskim putem kada je to tehnički i praktično moguće.
- (6) UIO i korisnik podatka iz stava (1) ovog člana preduzimaju potrebne mjere za garanciju povjerljivosti i odgovarajuću upotrebu podatka lica koje podliježe plaćanju indirektnih poreza.
- (7) Svaki zaposleni UIO koji zna ili ima pristup povjerljivom podatku dužan je da zaštiti i poštuje njegovu povjerljivost, te ga koristi isključivo u svrhu obavljanja svoje službene dužnosti.
- (8) Lice koje prima uplate ili vrši plaćanje na jedinstveni račun dužno je da štiti i poštuje povjerljivost podatka o indirektnim porezima.

DIO DRUGI – PRAVA I OBAVEZE

Član 15.

(Obaveza indirektnih poreza)

- (1) Obaveza indirektnih poreza predstavlja dužnost lica koje podliježe plaćanju indirektnih poreza da plati zakonom propisane indirektne poreze, ostale prihode i takse na način i pod uvjetima koji su određeni ovim zakonom i drugim propisima.
- (2) Obaveza indirektnih poreza sastoji se od glavne i sporedne obaveze.

Član 16.

(Glavna obaveza)

Glavna obaveza je utvrđeni iznos indirektnih poreza koji proizilazi iz prijave samooporezivanja, jednokratne prijave poreza, razreza izvršenog od strane UIO i ostalih prihoda i taksi.

Član 17.

(Sporedna obaveza)

Sporedna obaveza podrazumijeva:

- a) zateznu kamatu,
- b) naknadni teret prinude,
- c) troškove postupka.

Član 18.

(Zatezna kamata)

- (1) Na iznos neplaćenih indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi obračunava se i plaća zatezna kamata u skladu sa posebnim propisom ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.
- (2) Dospijeće pojedine vrste indirektnog poreza utvrđuje se zakonom za svaku vrstu indirektnog poreza.
- (3) Zatezna kamata se obračunava od narednog dana od dana dospijeća obaveze indirektnog poreza.
- (4) Na iznos zakonske kamate iz stava (1) ovog člana ne obračunava se zatezna kamata.

Član 19. (Obračun zatezne kamate)

- (1) Zatezna kamata obračunava se:
 - a) na iznos indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi koje obveznik nije uplatio u zakonskom roku,
 - b) na iznos indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi i drugih potraživanja za koje UIO nije izvršila povrat u propisanom roku.
- (2) Stopa zatezne kamate iznosi 0,04 % dnevno za svaki dan zakašnjenja.
- (3) Za potraživanje zatezne kamate iz stava (1) tačka a) ovog člana nije potreban prethodni razrez UIO.
- (4) Uvjeti, način i postupak obračuna zatezne kamate propisuju se podzakonskim aktom.

Član 20. (Naknadni teret prinude)

Na iznos dospjele a neplaćene obaveze indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi, osim zatezne kamate, potražuje se i naknadni teret prinude u iznosu od 5% od dužnog iznosa.

Član 21. (Povrati)

UIO je obavezna da izvrši:

- a) povrat koji proizilazi iz zakona za svaku vrstu indirektnog poreza,
- b) povrat u slučaju poništenog iznosa duga,
- c) povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstava,
- d) povrat troškova garancije u slučaju poništenog iznosa obaveze indirektnih poreza.

Član 22. (Povrat koji proizilazi iz zakona za svaku vrstu indirektnog poreza)

- (1) Povrat se vrši u zakonom utvrđenom roku za svaki indirektni porez.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ako zakonom nije utvrđen rok, povrat se vrši u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Kada UIO ne izvrši povrat u propisanom roku, vrši se obračun i plaćanje zatezne kamate.
- (4) Obračun zatezne kamate vrši se od prvog dana po isteku roka za povrat do dana odobravanja povrata.

Član 23. (Povrat u slučaju poništenog iznosa obaveze indirektnih poreza, odnosno duga)

- (1) UIO vrši povrat plaćenog iznosa ako su rješenje ili iznos obaveze indirektnih poreza, odnosno duga poništeni rješenjem UIO ili odluke nadležnog suda.
- (2) Povrat poništenog iznosa obaveze indirektnih poreza, odnosno duga vrši se po službenoj dužnosti, u roku od 30 dana od dana uručenja odluke o poništenju.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, kada je odlukom nadležnog organa naloženo ponovno postupanje, UIO može prekinuti postupak povrata najkasnije do donošenja odluke u ponovnom postupku.
- (4) Plaćeni iznos koji je predmet povrata iz stava (1) ovog člana, UIO ne može se raspoređivati do donošenja odluke u ponovnom postupku.
- (5) Na iznos poništene obaveze indirektnih poreza, odnosno duga obračunava se zatezna kamata od dana kada je iznos plaćen do dana odobravanja povrata.

Član 24. (Povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstava)

- (1) Povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstava vrši se na zahtjev stranke, u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

- (2) Na iznos pogrešno ili više uplaćenih sredstava ne obračunava se zatezna kamata.

Član 25.

(Povrat troškova garancije u slučaju poništenog iznosa obaveze indirektnih poreza)

- (1) Kada je garancija podnijeta radi odgode izvršenja rješenja, UIO vrši povrat troškova garancije ako je rješenje o utvrđenoj obavezi indirektnih poreza poništeno.
- (2) Povrat garancije vrši se po službenoj dužnosti, u roku od 30 dana od dana uručenja rješenja o poništenju.
- (3) Troškovi garancije i njihovo plaćanje dokumentiraju se dokazima koje izdaje davalac garancije.
- (4) Na iznos troškova garancije ne obračunava se zatezna kamata.
- (5) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na garanciju koja je podnesena za osiguranje obaveze po osnovu odlaganja plaćanja duga.

Član 26.

(Umanjenje povrata)

Povrati iz člana 22. ovog zakona ne izvršavaju se ili se umanjuju ako je utvrđeno da lice koje podliježe plaćanju indirektih poreza ima dospjelih a neizmirenih obveza indirektnih poreza prema UIO.

Član 27.

(Obaveza informiranja i pomoći)

Licu koje podliježe plaćanju indirektnih poreza UIO pruža neophodne informacije i pomoći u pogledu njegovih prava i obaveza na sljedeći način:

- a) objavljinjem uputa i objašnjenja na službenoj internet stranici UIO,
- b) informiranjem i izdavanjem obavještenja po zahtjevu u vezi sa pitanjem koje se odnosi na indirektne poreze,
- c) pružanjem pomoći pri podnošenju prijave, dokumenta i druge informacije o indirektnim porezima.

Član 28.

(Mišljenje)

- (1) Obveznik može podnijeti zahtjev za mišljenje u vezi sa pitanjem koje se odnosi na indirektne poreze.
- (2) Zahtjev za mišljenje podnosi se UIO prije poduzimanja radnje koja utiče na nastanak prava i obaveza indirektnih poreza, podnošenja prijave samooporezivanja ili poštivanja neke druge obaveze indirektnih poreza.
- (3) Zahtjev za mišljenje koji nije podnesen u skladu sa uvjetima iz stava (2) ovog člana ne uzima se u razmatranje, o čemu UIO obavještava podnosioca zahtjeva.
- (4) Mišljenje daje direktor UIO.
- (5) Postupak, uvjeti, rok i naknada za davanje mišljenja propisuju se podzakonskim aktom.

Član 29.

(Posljedice mišljenja)

- (1) Mišljenje je obavezujuće za podnosioca zahtjeva i UIO samo u vezi sa pitanjem na koje se odnosi.
- (2) Porezne posljedice mišljenja obavezuju UIO u odnosu na obveznika kojem je izdato, samo u mjeri u kojoj su predviđene činjenice ili okolnosti tačne i istinite.
- (3) Mišljenje u vezi pitanja za koje je pokrenut postupak kontrole, po prigovoru ili žalbi nije obavezujuće.
- (4) Porezne posljedice mišljenja prestaju važiti izmjenom propisa na osnovu kojih je izdato ili na osnovu odluke suda.
- (5) Žalba na mišljenje nije dozvoljena.

- (6) Mišljenje se može objaviti na službenoj internet stranici UIO ili drugim službenim publikacijama, pod uvjetom da se ne otkriva identitet podnosioca zahtjeva.

Član 30.
(Dužnosti obveznika)

- (1) Obveznik je dužan da:
- a) podnese prijavu samooporezivanja,
 - b) plati obavezu indirektnih poreza,
 - c) se pridržava propisa o indirektnom oporezivanju i računovodstvenih propisa,
 - d) vodi evidencije u skladu sa propisima o indirektnom oporezivanju,
 - e) čuva kopiju programa, spis dokumenata i arhivu koja sadrži originalne podatke u skladu sa propisima kojima je regulirana oblast arhivske građe i propisima iz oblasti računovodstva i revizije,
 - f) čuva fakture, blagajničke račune i svaki drugi dokument u vezi s obavezom indirektnih poreza,
 - g) omogući nesmetano obavljanje postupka revizije, kontrole i provjere od strane UIO,
 - h) dostavi UIO elektronski ili u nekom drugom obliku knjigu, registar, dokument, evidenciju ili podatak koji je dužan da vodi za sebe ili u ime trećeg lica, a u vezi s poštivanjem propisa o indirektnom oporezivanju,
 - i) omogući UIO da napravi kopiju kompjuterskog spisa i drugog podatka koji je elektronski pohranjen ili pristupi kompjuterskom sistemu pod zaštitom,
 - j) obavijesti UIO o svim statusnim promjenama registriranim kod nadležnog organa,
 - k) obavijesti UIO o promjeni lica kojem je povjerenovo vođenje poslovnih knjiga,
 - l) obavijesti ili dostavi svaku drugu informaciju UIO u skladu sa propisima o indirektnom oporezivanju.
- (2) U postupku prinudne naplate dužnik je obavezan dati UIO svaki podatak o imovini i dostaviti popis imovine u skladu sa pravilima postupka prinudne naplate.
- (3) Svaka dužnost utvrđena ovim članom može biti predmet reguliranja podzakonskim aktom.

Član 31.
(Prava obveznika)

Obveznik ima pravo na:

- a) informaciju o ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza u vezi s indirektnim oporezivanjem,
- b) povrat sredstava koja proizilaze iz zakona za svaku vrstu indirektnog poreza, poništenog iznosa duga, pogrešno ili više uplaćenih sredstava ili troškova garancije,
- c) informaciju u kojoj se fazi nalazi postupak u kojem je stranka,
- d) poznavanje identiteta zaposlenog UIO koji mu pruža informacije o ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza u vezi sa indirektnim oporezivanjem,
- e) izdavanje uvjerenja o činjenicama o kojima UIO vodi službenu evidenciju,
- f) povjerljivost podatka koji je obveznik dostavio UIO ili koji je UIO pribavila kao rezultat izvršavanja obaveze indirektnih poreza,
- g) izjašnjenje u postupku koji se vodi pred UIO,
- h) informaciju o pokretanju kontrole, njenom karakteru, obimu i roku trajanja, pravu i obvezama za vrijeme te kontrole, osim u slučaju kada kontrola zahtjeva drugačije postupanje.

DIO TREĆI - OSTALA LICA OD KOJIH SE VRŠI NAPLATA INDIREKTNIH POREZA

Član 32.
(Ostala lica od kojih se vrši naplata indirektnih poreza)

Obaveza indirektnih poreza može se naplatiti od:

- a) nasljednika fizičkog lica obveznika,
- b) pravnog sljednika pravnog lica ili udruženja,
- c) dodatno odgovornog lica.

Član 33. (Nasljednik fizičkog lica obveznika)

- (1) U slučaju smrti fizičkog lica, obveznika, neplaćena obaveza indirektnih poreza prenosi se na zakonskog ili testamentarnog nasljednika, suglasno građanskim propisima u vezi s prihvatanjem nasljedstva. Obaveza glavnog obveznika prenosi se samo ako je nastala prije smrti glavnog obveznika.
- (2) Obavezu indirektnih poreza umrlog lica izmiruje nasljednik do visine vrijednosti naslijedene imovine.
- (3) U periodu do prihvatanja nasljedstva s obavezama, odgovornost za izvršavanje obaveze indirektnih poreza umrlog lica je na predstavniku zaostavštine.
- (4) Ako obveznik nema nasljednika ili nasljednik nije prihvatio nasljedstvo, naplata se nastavlja iz imovine i prava umrlog, a svaka radnja se obavlja sa licem koje je predstavnik zaostavštine.

Član 34. (Pravni sljednik pravnog lica ili udruženja)

- (1) Neplaćena obaveza indirektnih poreza pravnog lica, obveznika, koje je prestalo obavljati djelatnost ili je nad istim okončan postupak likvidacije pred nadležnim sudom, prenosi se na osnivača ili suvlasnika.
- (2) U slučaju spajanja, pripajanja, podjele ili promjene oblika pravnog lica, obveznika, neplaćena obaveza indirektnih poreza prenosi se na pravnog sljednika.
- (3) Kada je vlasništvo nad pravnim licem preneseno neplaćena obaveza indirektnih poreza prenosi se na lice koje je sticalac prava vlasništva.
- (4) U slučaju prestanka sa radom udruženja, neplaćena obaveza indirektnih poreza prenosi se na osnivače ili suvlasnike.

Član 35. (Odgovornost)

- (1) Zajedno sa glavnom odgovornošću, zakonom se može utvrditi i dodatna odgovornost u obliku pojedinačne i solidarne odgovornosti za dug. Za ovu svrhu, licem sa glavnom odgovornošću smatra se lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza.
- (2) Dodatna odgovornost u odnosu na dug glavnog dužnika, utvrđuje se u postupku prinudne naplate.
- (3) Ako pojedinačno i solidarno odgovorno lice ne plati utvrđeni dug u ostavljenom roku, pokreće se postupak pljenidbe njegove imovine.
- (4) Za potraživanja plaćanja duga od dodatno odgovornog lica provodi se postupak u kojem se, nakon saslušanja odgovornog lica, proglašava dodatna odgovornost i utvrđuje iznos i obim u skladu s odredbama koje reguliraju postupak prinudne naplate.
- (5) Ako su dva ili više lica pojedinačno ili solidarno odgovorna za isti dug, ukupan iznos duga može se potraživati od bilo kojeg lica.

Član 36. (Dodatno odgovorno lice)

- (1) Dodatno odgovorno lice je:
 - a) lice koje propuštanjem ili poduzimanjem radnji u vezi sa pravom i obavezom glavnog dužnika prouzrokuje bilo koje kršenje propisa o indirektnom oporezivanju,
 - b) član ili suvlasnik udruženja srazmjerno njegovom ulogu u tom udruženju,
 - c) pravni sljednik nastao reorganiziranjem, za obavezu preuzetu od pravnog prethodnika, koja je proistekla iz poslovanja, u skladu s propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (2) Odgovornost iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na:
 - a) kupca dijela imovine, osim ako ne registrira pravno lice koje obavlja istu djelatnost,
 - b) slučaj nasljedivanja koji je propisan članom 33. ovog zakona i
 - c) kupca imovine kupljene u stečajnom postupku.

Član 37.

(Pojedinačna i solidarna odgovornost entiteta, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i drugih upravnih organa)

Entiteti, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine i svaki drugi upravni organ, koji ima pravni ili ekonomski interes u bilo kojoj radnji koju provode entiteti, a koje daju osnov za obaveze indirektnih poreza, su pojedinačno i solidarno odgovorni za plaćanje obaveze indirektnih poreza srazmerno njihovom učešću u poslovima.

DIO ČETVRTI – NAMIRENJE OBAVEZE INDIREKTNIH POREZA, ODносНО DUGA

Član 38.

(Način plaćanja)

Plaćanje obaveze indirektnih poreza, odnosno duga vrši se u valutu Bosne i Hercegovine.

Član 39.

(Vrijeme plaćanja)

- (1) Obaveza indirektnih poreza, odnosno dug smatra se plaćenim u onom trenutku u kojem je iznos koji se plaća prenesen na ispravan podračun UIO koji je otvoren kod ovlaštene organizacije platnog prometa.
- (2) UIO nije odgovorna za štetu nastalu obvezniku ukoliko ovlaštena organizacija platnog prometa ne provede pravovremeno uplatu na podračun UIO.
- (3) Licu koje iz neznanja ili očitom pogreškom uplati iznos na pogrešan podračun UIO, uplata se priznaje s danom kada je ista uplaćena u korist tog podračuna UIO.

Član 40.

(Rok plaćanja)

- (1) Obaveza indirektnih poreza koja proizilazi iz prijave samooporezivanja plaća se u roku propisanom posebnim zakonom za svaki indirektni porez.
- (2) Kod podnošenja izmijenjene ili dopunske prijave rok za dobrovoljno plaćanje je pet dana od dana podnošenja izmijenjene ili dopunske prijave.
- (3) Dobrovoljno plaćanje obaveze indirektnih poreza koja proizilazi iz razreza izvršenog od strane UIO vrši se do 15. u mjesecu nakon isteka mjeseca u kojem je uručeno rješenje o razrezu obaveze.
- (4) Kod registracije iznos obaveze za period prije PDV registracije plaća se do 15. u mjesecu nakon isteka mjeseca u kojem je uručeno rješenje o registraciji.
- (5) Nakon početka perioda prinudne naplate i nakon uručenja naloga za prinudnu naplatu dužniku, plaćanje duga se vrši u roku od deset dana od dana uručenja naloga za prinudnu naplatu.

Član 41.

(Raspodjela uplata)

- (1) Uplaćeni iznos se raspoređuje prema redoslijedu dospijevanja obaveza indirektnih poreza.
- (2) Iz uplaćenog iznosa najprije se naplaćuje glavni dug, nakon toga naknadni teret prinude, te zatezna kamata.
- (3) Ako uplaćeni iznos nije dovoljan za plaćanje ukupne obaveze indirektnih poreza, tada se pojedine vrste indirektnih poreza naplaćuju po redoslijedu njihovog dospijeća u okviru iste grupe uplatnih računa.
- (4) Kada obaveze indirektnih poreza dospijevaju istovremeno, redoslijed naplate određuje UIO.
- (5) Ako UIO zaključi sporazum o saradnji za izvršavanje postupka prinudne naplate u ime druge institucije u Bosni i Hercegovini, dug po osnovu indirektnih poreza ima prioritet prilikom raspodjele uplata.

Član 42. **(Porezna nagodba)**

- (1) UIO i kontrolirano lice mogu zaključiti poreznu nagodbu na osnovu prijedloga razreza indirektnih poreza utvrđenog u kontroli indirektnih poreza, u roku od pet dana od dana uručenja zapisnika o kontroli.
- (2) Predmet porezne nagodbe može biti samo prijedlog razreza indirektnih poreza čija je osnovica utvrđena indirektnom procjenom propisanom članom 64. ovog zakona.
- (3) Uslov za zaključenje porezne nagodbe je prihvatanje prijedloga razreza indirektnih poreza od kontroliranog lica i njegovo odricanje od prava na pravne lijekove u odnosu na obavezu koja je predmet nagodbe.
- (4) Zaključenjem porezne nagodbe, prijedlog razreza indirektnih poreza utvrđen procjenom (glavnica) može se umanjiti za 20%.
- (5) Zatezna kamata po osnovu prijedloga razreza indirektnih poreza obračunava se za period od dana nastanka do dana zaključenja porezne nagodbe, a na istu se primjenjuju sljedeći kriteriji:
 - a) za iznos koji se plaća na dan zaključenja porezne nagodbe, zatezna kamata se umanjuje za 10% do 100%, srazmjerno iznosu uplaćene obaveze,
 - b) za plaćanje cijelog ili preostalog iznosa obaveze po osnovu porezne nagodbe, u roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana zaključenja, zatezna kamata umanjuje se za 50%.
- (6) Porezna nagodba se zaključuje u pisanom obliku koji ima formu ugovora, potpisom stranaka.
- (7) Porezna nagodba protivna propisima, javnom interesu ili pravima trećeg lica nije dopuštena.
- (8) Porezna nagodba ne može se zaključiti ako je u toku postupka kontrole indirektnih poreza utvrđeno postojanje indicija o počinjenom krivičnom djelu u vezi sa indirektnim oporezivanjem, propisanom Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine.
- (9) Porezna nagodba mora sadržavati odredbe kojima se uređuje:
 - a) predmet porezne nagodbe,
 - b) prihvatanje prijedloga razreza indirektnih poreza od kontroliranog lica,
 - c) rok za ispunjenje obaveze po osnovu porezne nagodbe,
 - d) posljedice neispunjena porezne nagodbe,
 - e) prava i obaveze stranaka i
 - f) izjava o odricanju prava na pravne lijekove.
- (10) Porezna nagodba evidentira se u informacionom sistemu UIO.
- (11) Neispunjerenjem obaveze po osnovu porezne nagodbe, nagodba se smatra raskinutom sljedećeg dana po isteku posljednjeg dana ugovorenog roka za plaćanje.
- (12) Ako je poreznom nagodbom obuhvaćen cjelokupan prijedlog razreza indirektnih poreza, kontrola se nastavlja donošenjem rješenja u čijem dispozitivu se konstatiše postojanje porezne nagodbe i da se izvršenju rješenja pristupa ukoliko kontrolirano lice ne ispoštuje ugovorne odredbe nagodbe.
- (13) Ako poreznom nagdbom nije obuhvaćen cjelokupan prijedlog razreza indirektnih poreza, kontrola se nastavlja donošenjem rješenja u čijem dispozitivu se posebno konstatiše postojanje porezne nagodbe i da se izvršenju rješenja u tom dijelu pristupa ukoliko kontrolirano lice ne ispoštuje ugovorne odredbe nagodbe.
- (14) Uslovi, postupak i rok izvršenja porezne nagodbe propisuju se podzakonskim aktom.

Član 43. **(Gašenje obaveze indirektnih poreza)**

Obaveza indirektnih poreza, odnosno dug gasi se plaćanjem, prebijanjem, zastarjelošću ili otpisom, na način propisan ovim i drugim zakonima.

Član 44. **(Prebijanje)**

- (1) Obaveza indirektnih poreza, odnosno dug se može potpuno ili djelimično ugasiti prebijanjem preko potraživanja koje je UIO priznala u korist istog lica.
- (2) Kada je potraživanje UIO i potraživanje obveznika dospjelo za naplatu, prebijanje se može odobriti po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke.

Član 45.
(Prijevremeno sravnjenje)

Prijevremeno sravnjenje obaveze indirektnih poreza sa poreznim kreditom, uplatom ili povratom može se izvršiti u roku od pet dana od dana evidentiranja predmetne obaveze u informacionom podsistemu UIO, po zahtjevu obveznika.

Član 46.
(Preknjižavanje i uparivanje uplata)

- (1) Uplata može biti predmet preknjižavanja, ako je izvršena:
 - a) na pravilan depozitni račun za plaćanje indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi, ali na pogrešnu vrstu prihoda, sa pogrešnom oznakom budžetske organizacije ili pogrešnim pozivom na broj,
 - b) na pogrešan depozitni račun za plaćanje indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi, ali sa ostalim ispravno popunjениm rubrikama platnog naloga,
 - c) sa pogrešnim podatkom u rubrici platnog naloga broj poreznog obveznika.
- (2) Uplata koja je izvršena sa pogrešnim podatkom u rubrici platnog naloga broj poreznog obveznika na istu grupu računa i koje nisu uparene sa obveznikom, mogu se upariti po zahtjevu uplatioca.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, ako je bankovni račun lica koje podliježe plaćanju indirektnih poreza blokiran, uplata izvršena sa jedinstvenim maticnim brojem ne može biti uparena.
- (4) Uplata iz st. (1) i (2) ovog člana smatra se izvršenom danom pogrešno izvršene uplate.

Član 47.
(Otpis obaveze indirektnih poreza odnosno duga)

- (1) Obaveza indirektnih poreza, odnosno dug može se otpisati na način, pod uvjetima i u iznosu kako je propisano zakonom za svaki indirektni porez.
- (2) Dug se može otpisati samo ako je nad istim proveden postupak prinudne naplate.
- (3) Neznatni dug, u iznosu do 20 konvertibilnih maraka, može se otpisati u postupku prestanka registracije i brisanja obveznika iz Jedinstvenog registra obveznika indirektnih poreza.

Član 48.
(Mjera osiguranja)

- (1) Da bi se osiguralo plaćanje iznosa obaveze indirektnih poreza, odnosno duga, UIO može poduzeti privremenu mjeru osiguranja ako postoji opravdana sumnja da se na drugi način plaćanje neće izvršiti ili da će se veoma teško izvršiti.
- (2) Lice se obavještava o mjeri osiguranja s izričito navedenim razlogom koji opravdava preuzimanje te mjere.
- (3) Mjera osiguranja strogo je srazmjerna svrsi definiranoj u ovom članu i ograničenog trajanja, a mjeru koja prouzrokuje štetu koju je nemoguće ili vrlo teško otkloniti se ne preuzima.
- (4) Mjera osiguranja iz stava (1) ovog člana može biti:
 - a) zadržavanje povrata po osnovu indirektnih poreza ili bilo kojeg iznosa koji UIO mora izvršiti licu,
 - b) zabilježba na bilo koji oblik vlasništva upisivanjem u odgovarajući registar ili deponiranje robe na mjesto za koje se UIO odluči,
 - c) zabrana otuđenja, opterećenja ili raspolaganja imovinom ili pravom.
- (5) Mjera osiguranja traje do momenta prestanka okolnosti koja je bila osnov za preuzimanje mjerne osiguranja.

- (6) Osim mjera osiguranja utvrđenih u ovom članu, UIO može zadržati bilo koji povrat na osnovu pisanog akta pravosudnog organa u vezi sa krivičnim postupkom.
- (7) Iznos koji se zadržava je onaj koji se smatra neophodnim da se osigura plaćanje obaveza indirektnih poreza i troškova postupka koji su utvrđeni odgovarajućim postupkom.
- (8) Svaka mjera osiguranja ukida se ako je podnesena bankovna garancija koja osigurava plaćanje iznosa pokrivenog mjerama osiguranja.

Član 49.
(Rok zastarjelosti)

Istekom roka od pet godina, računajući od dana kada je prvi put počela teći, nastupa zastarjelost:

- a) prava UIO na razrez obaveza indirektnih poreza,
- b) prava UIO na naplatu duga,
- c) prava obveznika ili drugog lica da zahtijeva povrat:
 - 1) indirektnih poreza,
 - 2) uplate po osnovu poništene obaveze indirektnog poreza odnosno duga,
 - 3) pogrešno ili više uplaćenih sredstava,
 - 4) zatezne kamate,
 - 5) troškova garancije.

Član 50.
(Računanje roka zastarjelosti)

- (1) Rok zastarjelosti računa se:
 - a) za pravo na razrez obaveze indirektnih poreza, od dana nakon isteka roka za podnošenje prijave samooporezivanja,
 - b) za pravo na naplatu duga:
 - 1) od dana nakon isteka roka za plaćanje u dobrovoljnem roku,
 - 2) od dana izvršnosti rješenja o razrezu obaveze,
 - c) za pravo obveznika da zahtijeva povrat:
 - 1) indirektnih poreza, od dana nakon isteka roka u kojem se povrat može tražiti po posebnom propisu,
 - 2) uplate po osnovu poništenog duga, odnosno pogrešno ili više uplaćenih sredstava, od dana nakon što je izvršeno plaćanje,
 - 3) zatezne kamate, od dana kada je počela teći u korist obveznika,
 - 4) troškova garancije, od dana nakon donošenja rješenja o poništenju obaveza.
- (2) Zastarjelost obaveze lica s pojedinačnom i solidarnom odgovornošću teče od dana nakon isteka dobrovoljnog roka za plaćanje glavnog duga.

Član 51.
(Prekid zastarjelosti)

- (1) Prekid zastarjelosti nastupa svakom radnjom:
 - a) UIO preduzetom prema licu koje podliježe plaćanju indirektnih poreza u cilju utvrđivanja razreza obaveze indirektnih poreza, odnosno naplate duga,
 - b) lica koje podliježe plaćanju indirektnih poreza preduzetom u cilju ostvarivanja prava iz člana 49. stav (1) tačka c) ovog zakona.
- (2) Ako je zastarjelost prekinuta, novi rok zastarjelosti počinje teći od dana nakon prekinutog roka.
- (3) Ako je zastarjelost prekinuta za glavnog dužnika, isto se odnosi i na ostala lica od kojih se vrši naplata duga.
- (4) Ako se obaveza indirektnih poreza, odnosno dug sastoji od više iznosa sa različitim vremenom dospijeća, prekid zastarjelosti odnosi se samo na iznos čiji je rok zastarjelosti prekinut.

Član 52.
(Postupanje organa u odnosu na zastarjelost)

- (1) Na zastarjelost UIO pazi po službenoj dužnosti.
- (2) Ako nastupi zastarjelost, rješenjem se utvrđuje nastupanje zastarjelosti i prestanak prava, te se obustavlja postupak.

Član 53.
(Apsolutna zastarjelost)

Apsolutna zastarjelost nastupa po isteku deset godina od dana kada je prvi put počela teći.

Član 54.
(Zastoj zastarjelosti)

- (1) Zastarjelost ne teče:
 - a) za vrijeme odgode izvršenja rješenja,
 - b) za vrijeme odlaganja plaćanja duga,
 - c) za vrijeme od pokretanja upravnog spora do pravosnažnosti sudske odluke,
 - d) za vrijeme u kojem se postupak prekida do donošenja odluke koja nije u nadležnosti UIO.
- (2) Vrijeme trajanja zastoja zastarjelosti iz stava (1) ovog člana ne računa se u rok zastarjelosti.

Član 55.
(Obim i djelovanje zastarjelosti naplate duga)

- (1) Zastarjelost se odnosi na svako lice odgovorno za plaćanje iznosa duga.
- (2) U vrijeme zastarjelosti računa se i vrijeme koje je proteklo u korist prednika obveznika.
- (3) Dug za koji je nastupila zastarjelost otpisuje se odlukom.
- (4) Izuzetno, kada nastupi zastarjelost, UIO može potraživanje osigurano zalogom namiriti samo iz opterećene stvari ako je založno pravo upisano u javni registar.

DIO PETI - UPRAVLJANJE INDIREKTNIM POREZIMA

GLAVA I - OPĆA PRAVILA U VEZI S POSTUPKOM INDIREKTNOG OPOREZIVANJA

Član 56.
(Pokretanje postupka indirektnog oporezivanja)

- (1) Postupak indirektnog oporezivanja pokreće se po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, prijavom, ispravom, obavještenjem, zahtjevom ili na bilo koji drugi način propisan zakonom.
- (2) UIO može propisati korištenje obrasca za pokretanje postupka indirektnog oporezivanja.
- (3) UIO može odrediti slučajeve u kojima je obveznik dužan ili može podnositи prijave, isprave, obavještenja ili zahtjeve elektronskim putem.

Član 57.
(Razrez indirektnih poreza)

- (1) Razrez indirektnih poreza je utvrđivanje obaveze indirektnih poreza za određeni porezni period.
- (2) Dokument na osnovu kojeg se vrši razrez indirektnih poreza je:
 - a) prijava samooporezivanja,
 - b) prijava po službenoj dužnosti,
 - c) izmijenjena i dopunska prijava samooporezivanja,
 - d) jednokratna prijava poreza,
 - e) rješenje o razredu indirektnih poreza.

- (3) Ako obveznik naknadno podnese prijavu samooporezivanja, ona zamjenjuje prijavu po službenoj dužnosti iz stava (2) tačka b) ovog člana.
- (4) UIO nije dužna prihvatići podatke koje obveznik dostavi u ispravi, obavještenju, zahtjevu ili bilo kojem drugom dokumentu.

Član 58.
(Rok za donošenje rješenja)

- (1) Rok za donošenje rješenja je onaj koji je određen propisima za svaki postupak indirektnog oporezivanja. Ako nije propisan, rok za donošenje rješenja je 60 dana.
- (2) Rok za donošenje rješenja u ponovnom postupku je 30 dana, osim u slučaju kada je odlukom suda određen drugi rok.
- (3) Rok za donošenje rješenja računa se:
 - a) u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, od dana preuzimanja bilo koje radnje radi vođenja upravnog postupka,
 - b) u postupku pokrenutom po zahtjevu stranke, od dana prijema zahtjeva,
 - c) u ponovnom postupku, od dana dostavljanja odluke kojom je predmet vraćen na ponovni postupak.
- (4) Rok iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na postupak prinudne naplate.

Član 59.
(Teret dokazivanja)

- (1) Teret dokazivanja je na licu koje podliježe plaćanju indirektnih poreza.
- (2) Lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza oslobađa se tereta dokazivanja ako se poziva na dokazna sredstva koja se zasnivaju na činjenicama o kojima UIO vodi evidenciju.

Član 60.
(Dokazna vrijednost izjave)

Izjava koja je sačinjena za vrijeme radnje ili postupka indirektnog oporezivanja je službeni dokument i ima vrijednost dokazanih činjenica koje su navedene u njoj, izuzev ako se ospori.

Član 61.
(Elektronsko izdavanje akta)

- (1) Akt indirektnog oporezivanja izdat u elektronskom obliku predstavlja elektronski zapis koji je pravno valjan i kada je odštampan na papiru, ako postoji proces validacije autentičnosti elektronskim putem.
- (2) Aktu iz stava (1) ovog člana pristupa se putem elektronskog sistema UIO.
- (3) Akt iz stava (1) ovog člana se generira i čuva u elektronskom sistemu do zakonskog roka čuvanja tog akta od trenutka generiranja, u kojem roku se može izvršiti provjera broja zapisa i kontrolnog broja, te validacija autentičnosti.
- (4) Odredbe ovog člana u dijelu elektronskog izdavanja akta indirektnog oporezivanja primjenjuju se i na ostala akta koja nisu akti indirektnog oporezivanja, a koja izdaje UIO.
- (5) Način provjere autentičnosti, pristup i čuvanje elektronskog akta propisuje se podzakonskim aktom.

Član 62.
(Dostavljanje elektronskog akta)

- (1) Elektronski akt iz člana 61. ovog zakona može se dostavljati elektronskim putem na zahtjev ili uz izričiti pristanak stranke.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, lična dostava obvezniku može se vršiti elektronskim putem i bez zahtjeva ili izričitog pristanka.
- (3) Dostavljanje elektronskim putem se vrši u elektronski pretinac koji je UIO odredila za takvu namjenu.
- (4) Istovremeno sa dostavljanjem elektronskog akta, obvezniku se na elektronsku adresu koju je prijavio UIO šalje i informativna poruka u kojoj se obavještava da je akt u njegovom elektronskom pretincu,

- da je akt dužan preuzeti u roku od sedam dana od dana kada je pristigao u elektronski pretinac, te izričito upozorava na pravne posljedice iz stava (5) ovoga člana.
- (5) Dostava se smatra izvršenom danom zapisa na serveru kada je obveznik preuzeo akt. Ako se akt ne preuzme u roku od sedam dana, smatra se da je dostava izvršena istekom roka od sedam dana od dana kada je akt pristigao u elektronski pretinac.

Član 63.
(Prijava povrede propisa o indirektnom oporezivanju)

- (1) Svako lice ima pravo da prijavi UIO bilo koju činjenicu ili situaciju koja predstavlja povredu propisa o indirektnom oporezivanju ili je značajna za upravljanje indirektnim porezima. Ovo pravo je neovisno od obaveze informiranja ili suradnje.
- (2) Ako se prijavljena činjenica ili situacija iz stava (1) ovog člana pokaže vjerodostojnom i nepoznata je UIO, pokreće se odgovarajuća radnja ili postupak.
- (3) UIO ne poduzima radnje kada se prijava smatra neosnovanom ili kada je prijavljeni podatak neuvjerljiv.
- (4) Lice koje podnese prijavu nema pravni položaj zainteresirane strane.

Član 64.
(Kontrolna aktivnost)

- (1) UIO provjerava i istražuje svaku okolnost koja se odnosi na poslovanje kontroliranog lica, s ciljem ispitivanja i utvrđivanja tačne obaveze indirektnih poreza.
- (2) Kontrolna aktivnost iz stava (1) ovog člana obuhvata i bilo koji dokaz na osnovu kojeg se može utvrditi obaveza indirektnih poreza kao i indirektnu procjenu obaveze indirektnih poreza.
- (3) Prilikom provođenja kontrolne aktivnosti iz stava (1) ovog člana UIO nije obavezna da prihvati dokaze i tvrdnje kontroliranog lica.
- (4) Uvjeti i način utvrđivanja indirektne procjene obaveze indirektnih poreza propisuju se podzakonskim aktom.

Član 65.
(Ulazak u prostoriju za stanovanje)

U slučaju potrebe ulaska u prostoriju za stanovanje s ciljem izvršavanja bilo kojeg postupka indirektnog oporezivanja, UIO traži pristanak lica koje koristi tu prostoriju. Ako pristanak nije dat, traži se odluka suda ili drugog nadležnog organa.

GLAVA II - POSTUPAK INDIREKTNOG OPOREZIVANJA

Član 66.
(Postupak indirektnog oporezivanja)

- (1) Postupak indirektnog oporezivanja je:
- postupak registracije i upisa u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza,
 - postupak samooporezivanja,
 - postupak po prijavi po službenoj dužnosti,
 - postupak po jednokratnoj prijavi poreza,
 - provjera podataka iskazanih u prijavi samooporezivanja ili ispravi,
 - postupak povrata,
 - povrat neiskorištenog poreznog kredita po službenoj dužnosti,
 - postupak ograničene provjere,
 - postupak kontrole indirektnih poreza,
 - postupak prinudne naplate,
 - postupak prestanka registracije i brisanja iz Jedinstvenog registra obveznika indirektnih poreza.

- (2) Način provođenja postupka indirektnog oporezivanja iz stava (1) ovog člana može se propisati podzakonskim aktom.

Član 67.

(Postupak registracije i upisa u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza)

- (1) Lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza a koje nije obveznik dužno je da se registrira s ciljem dobijanja identifikacionog broja u skladu sa uvjetima iz zakona za svaku vrstu indirektnog poreza.
- (2) U postupku registracije lice dostavlja dokumente i potrebne podatke propisane podzakonskim aktom uključujući i podatak o jedinstvenom matičnom broju.
- (3) U postupku registracije može se vršiti administrativna i terenska provjera ispunjenosti uvjeta za registraciju.

Član 68.

(Samooporezivanje)

- (1) Postupak samooporezivanja pokreće se podnošenjem prijave samooporezivanja.
- (2) Samooporezivanje iz stava (1) ovog člana može biti predmet provjere i kontrole.

Član 69.

(Prijava po službenoj dužnosti)

- (1) Prijava po službenoj dužnosti generira se u slučaju kada prijava samooporezivanja nije dostavljena u zakonom propisanom roku.
- (2) Prijava iz stava (1) ovog člana ne uručuje se obvezniku već se putem servisa za korištenje elektronskih usluga UIO dostavlja obvezniku obavještenje o razrezu obaveze indirektnih poreza narednog dana od dana generirane prijave.
- (3) Za razrez indirektnih poreza generiran po prijavi iz stava (1) ovog člana ne pokreće se postupak prinudne naplate.

Član 70.

(Izmijenjena i dopunska prijava samooporezivanja)

- (1) Obveznik ima pravo da izmijeni ili dopuni prijavu samooporezivanja u roku od godinu dana od isteka roka za redovno podnošenje prijave samooporezivanja.
- (2) Svrha izmjene ili dopune prijave samooporezivanja je da se izmijeni ili dopuni prethodno podnesena prijava samooporezivanja kada:
 - a) je iznos za plaćanje manji ili veći od prijavljenog,
 - b) je iznos za koji treba izvršiti povrat ili prebijanje manji ili veći od prijavljenog,
 - c) se mijenja izjašnjenje o poreznom kreditu,
 - d) se mijenja podatak o poreznoj osnovici ili krajnjoj potrošnji.
- (3) Ako izmjena ili dopuna iz stava (2) ovog člana daje osnov za povrat sredstava obvezniku, a UIO ne izvrši povrat u roku od šest mjeseci, dužni iznos obuhvata i zateznu kamatu kao što je propisano u članu 19. ovog zakona.
- (4) Period od šest mjeseci iz stava (3) ovog člana računa se od dana isteka roka za podnošenje prijave samooporezivanja ako je dopuna ili izmjena podnesena prije tog roka ili od dana kada je dopuna ili izmjena podnesena ako je rok za podnošenje prijave samooporezivanja istekao.
- (5) Nakon izdavanja naloga za kontrolu, ne može se podnijeti izmijenjena ili dopunska prijava samooporezivanja za period obuhvaćen kontrolom.

Član 71.
(Jednokratna prijava poreza)

- (1) Jednokratnu prijavu poreza podnosi lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza, a nije upisano u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza.
- (2) Iznos obaveze iskazane u jednokratnoj prijavi poreza može biti predmet provjere i kontrole.

Član 72.
(Provjera dostavljenih podataka)

UIO vrši provjeru podataka iskazanih u prijavi ili ispravi u slučaju ako:

- a) prijava ili isprava sadrži formalne ili računske greške,
- b) se dostavljeni podaci ne podudaraju s podacima u ranije podnesenim prijavama ili ispravama ili sa podacima koje posjeduje UIO,
- c) je potrebno bilo kakvo razjašnjenje ili obrazloženje dostavljenih podataka.

Član 73.
(Pokretanje postupka provjere podataka)

Postupak provjere podataka može se pokrenuti po službenoj dužnosti pozivom licu koje podliježe plaćanju indirektnih poreza da razjasni ili obrazloži neslaganje u dostavljenim podacima u prijavi ili ispravi.

Član 74.
(Okončanje postupka provjere podataka)

- (1) Postupak provjere podataka može se okončati:
 - a) ispravljanjem neslaganja ili podataka u prijavi ili ispravi,
 - b) pokretanjem postupka ograničene provjere ili kontrole koji uključuje postupak provjere podataka.
- (2) Provođenje postupka provjere podataka ne predstavlja smetnju za pokretanje kasnijih provjera ili kontrola istog predmeta.

Član 75.
(Povrat koji proizlazi podnošenjem prijave samooporezivanja)

- (1) Ako je rezultat prijave samooporezivanja iznos za povrat, UIO vrši povrat novčanih sredstava, kao što je propisano u zakonu za svaki indirektni porez.
- (2) Za prijave samooporezivanja koje su podnesene nakon isteka zakonom propisanog roka, UIO vrši povrat u roku od šest mjeseci od dana podnošenja prijave samooporezivanja.
- (3) Neiskorišteni porezni kredit vraća se po službenoj dužnosti najkasnije u roku od 30 dana po isteku roka od šest mjeseci od dana podnošenja prijave samooporezivanja.

Član 76.
(Okončanje postupka povrata)

- (1) Postupak povrata okončava se rješenjem.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana kada se povrat odobrava bez postupka provjere, ograničene provjere, kontrole ili bez namirenja dospjele obaveze indirektnih poreza, o istom se ne donosi rješenje.

Član 77.
(Postupak ograničene provjere)

- (1) U postupku ograničene provjere UIO provjerava činjenice, radnje, dokaze, aktivnosti, poslovne i druge okolnosti koje određuju obavezu indirektnih poreza.
- (2) U postupku ograničene provjere vrše se sljedeće radnje:

- a) ispitivanje podataka koje podnese lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza u prijavi i priloženim dokumentima,
 - b) ispitivanje podataka i evidencija koje posjeduje UIO kojima se dokazuje postojanje obaveze indirektnih poreza,
 - c) pribavljanje informacije od trećeg lica.
- (3) UIO ima pravo tražiti informacije od trećeg lica u vezi s finansijskim kretanjem koje može imati uticaja na obavezu indirektnih poreza, nakon neuspjeha u traženju informacije od lica koje podliježe plaćanju indirektnih poreza.
- (4) Radnje ograničene provjere vrše se u prostorijama UIO.

Član 78.
(Okončanje postupka ograničene provjere)

- (1) Kada se postupkom ograničene provjere utvrde odstupanja, UIO donosi prijedlog razreza koji dostavlja licu koje podliježe plaćanju indirektnih poreza kako bi mu omogućio da iznese primjedbe.
- (2) Postupak ograničene provjere okončava se zapisnikom.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, ako lice koje podliježe plaćanju indirektnih poreza iznese primjedbe na prijedlog razreza, donosi se rješenje.
- (4) Postupak ograničene provjere može imati za rezultat davanje prijedloga za pokretanje postupka djelimične ili potpune kontrole indirektnih poreza.
- (5) Nakon što je utvrđen razrez u postupku ograničene provjere, UIO ne može provoditi novi postupak ograničene provjere za isti porezni period.
- (6) UIO može vršiti potpunu kontrolu za period koji je bio predmet razreza u ograničenoj provjeri.

GLAVA III - POSTUPAK KONTROLE INDIREKTNIH POREZA

Član 79.
(Kontrola indirektnih poreza)

- (1) Svrha kontrole indirektnih poreza je provjera poštivanja propisane obaveze indirektnih poreza i ispravka stanja.
- (2) Kontrola indirektnih poreza sastoji se od izvršavanja poslova s ciljem:
 - a) otkrivanja činjenica u vezi s indirektnim porezima koje su nepoznate UIO,
 - b) provjere pouzdanosti i tačnosti informacija podnesenih od lica koje podliježe plaćanju indirektnih poreza,
 - c) dobijanja informacije koja se odnosi na upravljanje indirektnim porezima u skladu s obavezom pružanja informacija i suradnje predviđenom ovim i drugim zakonima o indirektnim porezima,
 - d) vršenja provjere vrijednosti prava, primanja, prihoda, proizvoda, dobra, nepokretne imovine i svake druge imovine kada je to potrebno radi utvrđivanja obaveze indirektnih poreza,
 - e) vršenja provjere ispunjavanja uslova za dobijanje porezne olakšice i podsticaja,
 - f) informiranja kontroliranog lica o njegovim pravima i obavezama prilikom vršenja kontrole,
 - g) utvrđivanja razreza indirektnih poreza kao rezultata kontrole ili drugih činjenica od značaja za indirektno oporezivanje,
 - h) ispunjavanja obaveze utvrđene u bilo kojem drugom zakonu o indirektnim porezima ili povjerene od nadležnog organa.
- (3) UIO provodi kontrolu indirektnih poreza u skladu sa zakonom kojim se uređuju pojedine vrste indirektnih poreza.
- (4) Kontrola indirektnih poreza može se obavljati kod svih obveznika.
- (5) Izuzetno od stava (4) ovog člana kontrola indirektnih poreza može se obavljati i kod lica koje nije upisano u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, što se bliže propisuje podzakonskim aktom.

Član 80.
(Ovlaštenja prilikom kontrole indirektnih poreza i odabira lica za kontrolu)

- (1) Kontrola indirektnih poreza vrši se provjerom knjiga, evidencija, spisa, faktura, vaučera, korespondencije od važnosti za indirektne poreze, računarske baze podataka, programa, evidencija ili spisa koji se odnose na privrednu djelatnost, kao i provjerom dobra ili bilo kojeg podatka koje bi UIO trebala da zna ili koji bi bio potreban za postupanje u skladu s obavezom plaćanja indirektnih poreza.
- (2) Ovlaštenom službenom licu koje vrši kontrolu indirektnih poreza dozvoljen je ulazak u poslovne prostorije ili bilo koji drugi objekat ili mjesto gdje se obavlja privredna djelatnost, odnosno gdje se nalazi dobro ili bilo kakav dokaz o njemu.
- (3) Ovlašteno službeno lice može privremeno izuzeti dokumentaciju, knjige i evidencije ili fotokopije, računarsku opremu koja može sadržavati relevantne podatke, te druge predmete potrebne za provođenje i izvršavanje zakona o indirektnom oporezivanju, dok traje postupak kontrole, uz izdavanje potvrde o izuzimanju.
- (4) Kontrolirano lice je dužno ovlaštenom službenom licu pružiti neophodnu pomoć i saradnju za vrijeme vršenja kontrole i staviti na raspolaganje svaki traženi podatak.
- (5) Kontrolirano lice koje ovlašteno službeno lice pozove obavezno je prisustvovati određenog dana u određeno vrijeme lično ili posredstvom lica koje on ovlasti. Izuzetno, ako postoji opravdan razlog, ovlašteno službeno lice može insistirati da se lično pojavi odgovorno lice u kontroliranom licu, a ne lice koje on ovlasti.
- (6) UIO odlučuje kod kojeg lica provodi kontrolu, vodeći računa o visini ostvarenog oporezivog prometa i objektivnim kriterijima na temelju procjene rizika.

Član 81.
(Pokretanje i obim postupka kontrole indirektnih poreza)

- (1) Postupak kontrole pokreće se izdavanjem nalogu za kontrolu.
- (2) Postupak kontrole indirektnih poreza može biti djelimičan ili potpun.
- (3) Postupak kontrole je djelimičan kada je predmet provjere samo pojedina poslovna aktivnost i/ili činjenica značajna za indirektno oporezivanje.
- (4) Kada je sačinjen razrez nakon djelimične kontrole, UIO ne može vršiti novu djelimičnu kontrolu za istu obavezu indirektnih poreza i za isti period. Ako se kasnijom potpunom kontrolom ustanovi nova činjenica ili okolnost, može se vršiti obnova postupka razreza i za period koji je bio predmet djelimične kontrole.

Član 82.
(Rok za vršenje kontrole indirektnih poreza)

- (1) Kontrola indirektnih poreza vrši se u roku od šest mjeseci od dana izdavanja nalogu za kontrolu.
- (2) Postupak kontrole indirektnih poreza može se produžiti zbog objektivnih okolnosti odlukom direktora UIO ili lica kojeg on pismeno ovlasti.

Član 83.
(Mjesto vršenja kontrole)

Kontrola indirektnih poreza može se vršiti:

- a) na adresi sjedišta, odnosno prebivališta kontroliranog lica iz člana 12. stav (1) ovog zakona,
- b) u mjestu gdje zakonski zastupnik kontroliranog lica obavlja posovanje,
- c) na adresi stvarnog obavljanja poslovnih aktivnosti,
- d) u mjestu gdje postoji bilo kakav dokaz obaveze indirektnih poreza i
- e) u prostorijama UIO.

Član 84.
(Vrijeme vršenja kontrole)

- (1) Kada se kontrola indirektnih poreza vrši u prostoriji kontroliranog lica, poštuje se njegovo radno vrijeme.
- (2) Obavljanje kontrole indirektnih poreza izvan radnog vremena dopustivo je ako kontrolirano lice na to pristane ili ako to bezuvjetno nalaže svrha kontrole u kojem slučaju se kontrola indirektnih poreza može vršiti bilo kojim danom i u bilo koje vrijeme.

Član 85.
(Tok kontrole indirektnih poreza)

- (1) Kontrolirano lice se obavještava o planiranom početku kontrole, telefonski, dostavljanjem naloga putem elektronske pošte, ličnim uručenjem ili nekim drugim putem, najkasnije dan prije početka kontrole. Način obavještenja o početku kontrole konstatira se u zapisniku o kontroli.
- (2) Izuzetno, stav (1) ovog člana se ne primjenjuje ako bi se time ugrozila svrha kontrole.
- (3) Prije početka kontrole indirektnih poreza ovlašteno službeno lice predstavlja se kontroliranom licu predočenjem službene iskaznice.
- (4) Kontrola indirektnih poreza obavlja se sa jednakom pažnjom u pogledu svih bitnih činjenica, kako onih koje idu na štetu, tako i u korist kontroliranog lica.
- (5) Provođenje kontrole indirektnih poreza usmjerava se na bitne činjenice koje mogu konačno povećati ili smanjiti obavezu indirektnih poreza i njeno trajanje ograničava se na nužnu mjeru.
- (6) Kontrolirano lice mora ovlaštenom službenom licu, na njegov zahtjev, omogućiti obavljanje kontrole na svim mjestima iz člana 85. ovog zakona.

Član 86.
(Učestvovanje kontroliranog lica u postupku kontrole indirektnih poreza)

- (1) Kontrolirano lice dužno je sudjelovati u utvrđivanju činjeničnog stanja bitnog za indirektno oporezivanje na način da daje pojašnjenje, predočava evidenciju, poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i druge isprave, odnosno da imenuje lice koje to radi u njegovo ime.
- (2) Ako pojašnjenje kontroliranog lica ili lica koje on imenuje nije dovoljno, ovlašteno službeno lice može zatražiti od kontroliranog lica da imenuje i drugo lice za davanje pojašnjenja. Ovlašteno službeno lice može zatražiti pojašnjenje i od drugog zaposlenog kontroliranog lica ili od trećeg lica koje ima saznanja o poslovnim transakcijama kontroliranog lica.
- (3) Lica iz stava (2) ovog člana tražena pojašnjenja daju bez pisanih zahtjeva.

Član 87.
(Pravo kontroliranog lica na obavijest o ishodu kontrole indirektnih poreza)

- (1) O ishodu provedene kontrole indirektnih poreza, prije sastavljanja zapisnika, ovlašteno službeno lice dužno je obaviti završni razgovor s kontroliranim licem ili sa licem koje on imenuje, te eventualno raspraviti sporne činjenice, pravne ocjene, zaključke i njihove učinke na utvrđivanje obaveze indirektnih poreza.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, završni razgovor ne obavlja se ako tokom kontrole nisu utvrđene nepravilnosti ili ako kontrolirano lice razgovor izbjegava ili odbija.

Član 88.
(Vrste dokumenata)

Kontrola indirektnih poreza dokumentira se obavještenjem, zabilješkom, pisanim izjavom, zapisnikom o kontroli ili rješenjem.

Član 89.
(Okončanje postupka kontrole)

Postupak kontrole indirektnih poreza može se okončati službenom zabilješkom, zapisnikom, zaključkom ili rješenjem.

Član 90.
(Zapisnik o kontroli indirektnih poreza)

- (1) O provedenoj kontroli indirektnih poreza sačinjava se zapisnik, čiji sadržaj se propisuje podzakonskim aktom.
- (2) Zapisnik o kontroli je javna isprava koju sačinjava ovlašteno službeno lice u kojem se konstatiraju utvrđene činjenice, tok postupka kontrole indirektnih poreza, i činjenica o počinjenom prekršaju.
- (3) Zapisnikom o kontroli predlaže se neophodna ispravka stanja, prijedlog razreza obaveze indirektnih poreza ili se konstatiraju druge činjenice od značaja za indirektno oporezivanje.
- (4) Ako su ovlaštenom službenom licu, u periodu nakon sačinjavanja i uručenja zapisnika o kontroli, postale dostupne nove činjenice i dokazi zbog kojih bi trebalo promijeniti činjenično stanje konstatirano u zapisniku ili izmijeniti prijašnje pravne ocjene, može se o takvim činjenicama i materijalnim dokazima ili novim pravnim ocjenama sačiniti dopuna zapisnika.
- (5) Zapisnik, odnosno dopuna zapisnika dostavlja se kontroliranom licu.
- (6) Kontrolirano lice ima pravo da podnese primjedbe u roku od pet dana od dana dostavljanja zapisnika, odnosno dopune zapisnika.

Član 91.
(Rješenje o kontroli indirektnih poreza)

- (1) Na osnovu činjenica konstatiranih u zapisniku o kontroli indirektnih poreza donosi se rješenje.
- (2) Rješenjem o kontroli indirektnih poreza kontroliranom licu utvrđuje se razrez indirektnih poreza za period obuhvaćen kontrolom.
- (3) Rješenje iz stava (2) ovog člana sadrži i nalog kontroliranom licu da razrez obaveze indirektnih poreza plati u ostavljenom roku.
- (4) U slučaju kada je nad kontroliranim licem otvoren stečaj, razrez indirektnih poreza se namiruje u skladu sa pravilima o stečajnom postupku.
- (5) Izuzetno od stava (2) ovog člana kontrola se može okončati rješenjem kojim se utvrđuju činjenice od značaja za indirektno oporezivanje.

DIO ŠESTI - POSTUPAK PRINUDNE NAPLATE

GLAVA I - OPĆE ODREDBE

Član 92.
(Pravni osnov)

- (1) Prinudna naplata sastoji se od niza izvršnih radnji prinudne naplate.
- (2) Postupak prinudne naplate uređuje se:
 - a) ovim zakonom,
 - b) pravilnikom koji se donosi u svrhu primjene postupka prinudne naplate,
 - c) uredbom, uputstvom i naredbom, koje donosi nadležni organ.

Član 93.
(Početak perioda prinudne naplate)

- (1) Period prinudne naplate počinje istekom roka za dobrovoljno plaćanje, obaveze indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi.

- (2) Za obavezu indirektnih poreza koja proizilazi iz razreza koji izvrši UIO, period prinudne naplate počinje narednog dana od dana isteka roka za dobrovoljno plaćanje iz člana 40. stav (3) ovog zakona.
- (3) Za obavezu indirektnih poreza koju obračuna obveznik, period prinudne naplate počinje narednog dana od dana isteka roka za podnošenje prijave samooporezivanja i dobrovoljnog plaćanja, kako je određeno zakonom za svaku vrstu indirektnog poreza.
- (4) Za obaveze izmijenjene ili dopunske prijave samooporezivanja, period prinudne naplate počinje narednog dana od dana isteka roka za dobrovoljno plaćanje.
- (5) Za registraciju, period prinudne naplate počinje narednog dana od dana isteka roka za dobrovoljno plaćanje iz člana 40. stav (4) ovog zakona.
- (6) Početak perioda prinudne naplate povlači za sobom potraživanje zatezne kamate, naknadnog tereta prinude i, ako postoje, troškova postupka.

Član 94.
(Ovlaštenja UIO u postupku prinudne naplate)

- (1) Na zahtjev UIO, dužnik dostavlja popis svoje imovine čija je vrijednost dovoljna da pokrije dug.
- (2) Ovlašteno službeno lice koje vrši postupak prinudne naplate može provesti postupak provjere i prikupljati podatke o imovini dužnika kao i u kakvom je stanju imovina.
- (3) Ovlašteno službeno lice koje vrši prinudnu naplatu ima pravo da koristi sva ovlaštenja koja su mu propisana zakonom.
- (4) U postupku prinudne naplate UIO može preduzeti mjeru osiguranja, u skladu s odredbama člana 48. ovog zakona.

Član 95.
(Priroda postupka prinudne naplate)

- (1) UIO je jedini organ nadležan da donosi odluke u postupku prinudne naplate duga po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi.
- (2) Postupak prinudne naplate koji vodi UIO ne može se podudarati s bilo kojim drugim sudskim ili izvršnim postupkom u vezi sa istim dugom, osim u slučajevima predviđenim u članu 96. ovog zakona.
- (3) UIO primjenjuje ovlaštenja u postupku prinudne naplate uz dužno poštovanje, da bi se izbjegla bilo kakva povreda ličnog dostojanstva i nepotrebne neprijatnosti dužnika.
- (4) Postupak prinudne naplate se pokreće i vodi po službenoj dužnosti.
- (5) Kada je postupak pokrenut, može se obustaviti samo u slučajevima i pod uvjetima propisanim ovim zakonom.
- (6) U postupku prinudne naplate ne može se osporavati osnovanost i/ili visina duga.

Član 96.
(Pravo prvenstva)

- (1) UIO poštije pravo prvenstva u namirenju duga u odnosu na druge povjeroce koji su ranije registrirali svoje pravo u javnom registru o vlasništvu i drugim pravima, u skladu sa zakonom koji regulira zalog.
- (2) U slučaju kolizije između postupka prinudne naplate i sudskog ili izvršnog upravnog postupka, prvenstvo izvršenja pljenidbe imovine je sljedeće:
 - a) u slučaju kolizije s izvršnim postupkom pojedinačnog povjerooca, postupak prinudne naplate po ovom zakonu ima prvenstvo ako je pljenidba koja se vrši u postupku prinudne naplate ranijeg datuma nego pljenidba koja se vrši u postupku pojedinačnog povjerooca. U tom slučaju, odlučujući datum je onaj koji je naveden u pisanoj izjavi o pljenidbi koju je izdala UIO i odluci o prodaji koju je izdao nadležni sud.
 - b) u slučaju kolizije s drugim postupkom prinudne naplate, osim stečaja, postupak prinudne naplate koji provodi UIO ima prednost ako je nalog za prinudnu naplatu izdat prije nego što je drugi nadležni organ pokrenuo postupak prinudne naplate.

Član 97.
(Odlaganje plaćanja duga)

- (1) Plaćanje iznosa duga u periodu prinudne naplate može se odgoditi ili vršiti u ratama (u dalnjem tekstu: odlaganje plaćanja duga),
- (2) Odgoda plaćanja duga može se odobriti najduže na period do godinu dana, a plaćanje duga u ratama najduže na period do tri godine.
- (3) Zahtjev za odlaganje plaćanja duga može se podnijeti najkasnije do izdavanja naloga za prodaju zaplijenjene imovine.
- (4) O zahtjevu za odlaganje plaćanja duga, UIO donosi odluku u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Član 98.
(Garancija za odlaganje plaćanja duga)

- (1) Za odobreno odlaganje plaćanja duga, dužnik je obavezan obezbijediti bankovnu garanciju.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ako dužnik nije u mogućnosti obezbijediti bankovnu garanciju, UIO može prihvati i sljedeće vrste osiguranja plaćanja:
 - a) dobrovoljno založno pravo na nekretnini (ugovorna hipoteka),
 - b) dobrovoljno založno pravo na pokretnoj imovini,
 - c) dobrovoljnu i zajedničku garanciju trećeg lica.
- (3) Obveznik čiji je glavni dug manji od 5.000 KM oslobođen je podnošenja garancije za odlaganje plaćanja duga.

Član 99.
(Prekid postupka prinudne naplate)

- (1) Postupak prinudne naplate, za tačno određeni iznos duga, prekida se u slučaju kad je:
 - a) odobreno odlaganje plaćanja duga,
 - b) otvoren postupak restrukturiranja, likvidacije ili stečaja,
 - c) zakonski ili testamentarni nasljednik podnio zahtjev za korištenje prava na odgodu odluke o prihvatanju nasljedstva.
- (2) Postupak se prekida zaključkom, osim u slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana u kojem slučaju nije potrebno donositi posebnu odluku.
- (3) Prekid postupka traje do momenta prestanka razloga zbog kojih je postupak prekinut.

Član 100.
(Potraživanje treće strane)

- (1) Treća strana, koja smatra da pljenidba narušava njeno pravo vlasništva ili neko drugo pravo ili smatra da ima pravo da namiri svoja potraživanja prije UIO, može podnijeti zahtjev za potraživanje treće strane.
- (2) Ako se zahtjev treće strane odnosi na dokazivanje prava vlasništva, postupak naplate iz predmetne imovine prekida se dok se zahtjev ne riješi.
- (3) Potraživanje treće strane ne utiče na postupak prinudne naplate iz druge zaplijenjene imovine dužnika.
- (4) Potraživanje treće strane po osnovu drugog prava, osim vlasništva, ne utiče na postupak prinudne naplate koji se nastavlja sve dok se ne završi prodaja zaplijenjene imovine. UIO zadržava iznos depozita dok se ne riješi pravo prvenstva.
- (5) Odluku o zahtjevu za potraživanje prava treće strane UIO donosi u formi rješenja u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.
- (6) Protiv rješenja iz stava (5) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti parnični postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Član 101.
(Obustava postupka prinudne naplate)

Postupak prinudne naplate obustavlja se po službenoj dužnosti ako:

- a) dužnik dokaže da je glavna obaveza blagovremeno izmirena plaćanjem ili prebijanjem ili je ugašena iz nekog drugog razloga prije početka perioda prinudne naplate,
- b) je dug plaćen nakon početka perioda prinudne naplate,
- c) je nastupila zastara prava na naplatu duga,
- d) je odluka o utvrđenoj obavezi ukinuta ili poništena,
- e) strana dokaže da se nalog za prinudnu naplatu odnosi na lice koje ne podliježe plaćanju.

Član 102.
(Posljedice poništenja radnji u postupku prinudne naplate)

- (1) Poništenje jedne od radnji u postupku prinudne naplate ne utiče na valjanost druge radnje preduzete u toku istog postupka.
- (2) Poništenje naknadnog tereta prinude i/ili zatezne kamate ne utiče na valjanost radnje preduzete u postupku prinudne naplate u svrhu naplate glavne obaveze, naknadnog tereta prinude i zatezne kamate koji nisu poništeni.

GLAVA II - POKRETANJE I FAZE POSTUPKA PRINUDNE NAPLATE

Član 103.
(Pokretanje postupka prinudne naplate)

- (1) Postupak prinudne naplate počinje kada se dužniku uruči nalog za prinudnu naplatu koji sadrži:
 - a) identifikaciju dužnika,
 - b) iznos glavne obaveze koja nije blagovremeno plaćena,
 - c) obračun naknadnog tereta prinude,
 - d) upozorenje o obračunu i naplati zatezne kamate,
 - e) mjesto, uvjet, način i rok plaćanja,
 - f) upozorenje da UIO, u slučaju neplaćanja u ostavljenom roku, pokreće postupak pljenidbe nad imovinom bez daljnog obavještenja.
- (2) Nalog za prinudnu naplatu ima istu pravnu snagu kao rješenje o izvršenju koje donosi sud.
- (3) Protiv naloga za prinudnu naplatu dozvoljen je prigovor.
- (4) Osnovanost naloga za prinudnu naplatu može se pobijati:
 - a) ako je obaveza blagovremeno izmirena,
 - b) ako dug ne postoji zbog zastarjelosti,
 - c) u slučaju greške u nalogu za prinudnu naplatu koja onemogućava identifikaciju dužnika.
- (5) Ako dužnik ne plati iznos koji je naveden u nalogu za prinudnu naplatu u ostavljenom roku, UIO počinje pljeniti dužnikovu imovinu.

Član 104.
(Prinudna naplata iz garancije)

- (1) Ako je dug osiguran garancijom, prinudna naplata prioritetno se izvršava iz garancije.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, UIO može da:
 - a) plijeni i ostalu imovinu dužnika, ako iznos garancije nije dovoljan da se naplati ukupan dug,
 - b) na zahtjev dužnika, prihvati imovinu dovoljne vrijednosti za tu svrhu, uz uvjet da imovina osigurava plaćanje sa istom efikasnošću i bez odgađanja.

Član 105.
(Pljenidba imovine)

- (1) Pljenidba imovine vrši se po principu poštivanja srazmjernosti i do iznosa koji je dovoljan za namirenje duga koji se sastoji od:
 - a) dospjele a neizmirene glavne obaveze,
 - b) naknadnog tereta prinude,
 - c) zatezne kamate, koja se obračunava od narednog dana od dana isteka roka za plaćanje do datuma plaćanja,
 - d) troškova postupka.
- (2) Redoslijed imovine za pljenidbu je:
 - a) novčana sredstva na računu otvorenom kod banke ili druge finansijske institucije i gotovinska sredstva,
 - b) dužnikovo nenaplaćeno potraživanje,
 - c) vrijednosni papiri i prava koja su pretvoriva,
 - d) plata, naknada, nadnica i penzija,
 - e) materijalna pokretna imovina,
 - f) kamata, prihod i zakupnina bilo koje vrste,
 - g) nepokretna imovina,
 - h) intelektualna i industrijska svojina.
- (3) U vezi s redoslijedom koji je određen u stavu (2) ovog člana, UIO pljeni dužnikovu imovinu u kvantitetu do vrijednosti za koju se smatra da pokriva dug.
- (4) Unutar svake grupe ili vrste imovine u redoslijedu pljenidbe, prvo se pljeni ona imovina zbog koje se ne mora ulaziti u privatnu prostoriju u mjestu stanovanja da bi se izvršila pljenidba.
- (5) Izuzetno od st. (2) i (4) ovog člana, na prijedlog dužnika, može se odstupiti od redoslijeda pljenidbe ako imovina koju je dužnik predložio za pljenidbu osigurava plaćanje ukupnog duga sa istom efikasnošću i bez odgađanja, a da se ne napravi šteta trećem licu.

Član 106.
(Izuzeće od pljenidbe)

- (1) Predmet pljenidbe ne može biti:
 - a) predmet fizičkog lica koji je neophodan za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba dužnika i članova njegovog domaćinstva,
 - b) imovina čiji troškovi pljenidbe i prodaje prelaze vrijednost koja se može postići prodajom.
- (2) Od imovine, odnosno plaćanja iz člana 105. stav (2) tačka d) ovog zakona može se zaplijeniti samo 20% od neto iznosa.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, primalac ima pravo da zadrži 300 KM mjesečno, a stopa zapljene se, po potrebi, srazmjerno umanjuje kako bi se to osiguralo.

Član 107.
(Pisana izjava o pljenidbi i registracija zakonskog založnog prava u javni registar)

- (1) Radnje pljenidbe unose se u pisano izjavu.
- (2) Pisana izjava uručuje se dužniku i, ako je UIO poznat, suvlasniku, posjedniku ili depozitaru koji nije bio prisutan za vrijeme pljenidbe.
- (3) UIO osigurava da se, u skladu s važećim zakonskim propisima, na zaplijenjenu pokretnu imovinu registrira zakonsko založno pravo u javni registar, a da se na nepokretnu imovinu registrira zakonska hipoteka u skladu s propisima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji reguliraju tu oblast, koja nastaje od dana njene uknjižbe u zemljišnu knjigu i traje do izmirenja duga, odnosno obustave postupka prinudne naplate.
- (4) Osim postojećeg duga, založnim pravom se osigurava i dug koji bi nastao nakon upisa založnog prava dok traje postupak prinudne naplate, pod uslovima izmirenja postojećeg duga i do visine osiguranog iznosa.

- (5) UIO podnosi zahtjev za brisanje založnog prava javnom registru u roku od pet dana od dana izmirenja duga, odnosno obustave postupka prinudne naplate.
- (6) Pisanu izjavu o pljenidbi imovine može osporavati jedino dužnik ako:
 - a) je dug ili pravo na naplatu ugašen zbog zastare,
 - b) nalog za prinudnu naplatu nije dostavljen na propisan način,
 - c) je postupak prinudne naplate prekinut ili obustavljen u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 108.

(Pljenidba novčanih sredstava i obustavljanje transakcija na računima otvorenim kod banke ili druge finansijske institucije)

- (1) UIO, na osnovu informacije o računu dužnika otvorenom kod banke ili druge finansijske institucije, nalaže pljenidbu iznosa novčanih sredstava neophodnih za namirenje duga.
- (2) Na osnovu pisane izjave o pljenidbi UIO nalaže banci ili drugoj finansijskoj instituciji kod koje dužnik ima otvoren račun pljenidbu novčanih sredstava.
- (3) U slučaju kada se utvrdi da na računu dužnika nema novčanih sredstava ili zaplijenjeni iznos nije dovoljan za namirenje duga, UIO nalaže obustavljanje transakcija preko računa, čime se ograničava pravo dužnika da raspolaže sredstvima koja se nalaze ili se uplaćuju na njegov račun kao i pravo da otvara nove račune.
- (4) UIO donosi rješenje o obustavi transakcija preko računa koji se dostavlja banci ili drugoj finansijskoj instituciji kod koje je račun otvoren, i dužniku.
- (5) Prijenos sredstava sa računa, na osnovu obaveštenja banke ili druge finansijske institucije, vrši se nalogom za prijenos.
- (6) Rješenje o obustavi transakcija preko bankovnog računa se prestaje izvršavati u slučaju kada su ispunjeni uvjeti za obustavu ili prekid postupka u skladu s ovim zakonom.
- (7) Pljenidba novčanih sredstava, obustavljanje transakcija i način prijenosa novčanih sredstava sa računa dužnika na jedinstveni račun UIO propisuje se podzakonskim aktom.

Član 109.

(Pljenidba imovine deponirane u finansijskim institucijama i kod drugog lica)

- (1) UIO može, ako ima saznanja o mogućem postojanju dužnikovih novčanih sredstava, dragocjenosti, vrijednosti, materijalnih ili nematerijalnih sredstava deponiranih u finansijskoj instituciji ili kod bilo kojeg drugog lica ili depozitara, naložiti pljenidbu za namirenje duga.
- (2) U pisanoj izjavi o pljenidbi navodi se imovina iz stava (1) ovog člana poznata UIO.
- (3) U slučaju naknadnog saznanja o postojanju druge imovine iz stava (1) ovog člana, pljenidba se može proširiti i na tu imovinu.

Član 110.

(Prodaja zaplijenjene imovine)

- (1) Prodaja zaplijenjene imovine vrši se putem aukcije, licitacije ili direktne prodaje u slučaju i pod uvjetima koji se propisuju podzakonskim aktom.
- (2) Prodaja zaplijenjenih vrijednosnih papira vrši se putem berze i ovlaštenog berzanskog predstavnika, prema važećim pravilima zvanične berze.
- (3) Postupak prodaje zaplijenjene nepokretne imovine na kojoj je registrirana zakonska hipoteka u korist UIO, vrši se putem nadležnih sudova u entitetima i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, prema mjestu gdje se nekretnina nalazi.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, kada na zaplijenjenoj nepokretnoj imovini ne postoji opterećenje u korist drugog povjerioca, niti je sporno pravo vlasništva ili drugo stvarno pravo na istoj, postupak prodaje može provesti UIO.
- (5) Odluka o prodaji može se osporavati samo ako dužnik dokaže da mu ista nije uručena.
- (6) Upravne radnje koje prethode prodaji imovine mogu se obustaviti najkasnije do momenta prodaje, plaćanjem duga.

GLAVA III - POSTUPAK PROTIV ODGOVORNOG LICA OSIM GLAVNOG DUŽNIKA

Člana 111. (Dobrovoljna odgovornost)

- (1) Svako treće lice može preuzeti dug glavnog dužnika u cijelosti ili u tačno određenom iznosu.
- (2) Pored glavnog dužnika i odgovornog lica bilo koje treće lice ima pravo da izvrši plaćanje ako je svojom voljom preuzeo obavezu plaćanja duga glavnog dužnika.
- (3) Lice koje namjerava preuzeti privrednu djelatnost glavnog dužnika i glavni dužnik mogu tražiti od UIO uvjerenje s detaljnom specifikacijom duga, koji proističe iz poslova te djelatnosti.
- (4) UIO izdaje uvjerenje u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 112. (Pojedinačna i solidarna odgovornost)

- (1) Pojedinačna i solidarna odgovornost podrazumijeva utvrđivanje obaveze plaćanja duga glavnog dužnika.
- (2) UIO ima pravo da naplati utvrđeni dug od bilo kojeg pojedinačno i solidarno odgovornog lica.
- (3) Sve radnje koje se odnose na glavnog dužnika ili na pojedinačno i solidarno odgovorno lice, ne predstavljaju prepreku za poduzimanje mjera prinudne naplate protiv svakog drugog lica odgovornog za plaćanje duga.

Član 113. (Predmet odgovornosti)

Glavni dužnik i odgovorna lica odgovaraju za utvrđeni dug svojom cijelokupnom postojećom i budućom imovinom i pravima, uz ograničenja propisana ovim zakonom.

Član 114. (Pojedinačno i solidarno odgovorna lica)

- (1) Pojedinačno i solidarno odgovornim licem smatra se:
 - a) lice ovlašteno za zastupanje, odnosno zakonski zastupnik i/ili osnivač društva koji je propustio da ispunji svoju obavezu plaćanja indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi za obveznika, u skladu sa propisima o indirektnom oporezivanju,
 - b) lice koje pri vođenju poslova obveznika zloupotrebljava svoja ovlaštenja, što ima za posljedicu nemogućnost plaćanja duga,
 - c) lice odgovorno za obračunavanje i plaćanje indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi za iznos obaveze koja nije plaćena u slučaju kad se utvrdi da to lice nije postupalo sa dužnom pažnjom,
 - d) depozitar imovine dužnika koji nakon prijema pisane izjave o pljenidbi surađuje ili dozvoli otuđenje zaplijenjene imovine,
 - e) banka ili finansijska institucija koja preduzima ili propušta radnje čija je posljedica nemogućnost plaćanja duga, a naročito preusmjerava novčane tokove na drugo pravno ili fizičko lice,
 - f) lice koje svojim radnjama na bilo koji način suprotno zakonskim propisima stavlja u povoljniji položaj obavezu prema drugom povjeriocu u odnosu na dug po osnovu indirektnih poreza,
 - g) lice koje u svoju korist ili u korist drugog lica prikriva ili umanjuje imovinu dužnika ili doprinosi i pomaže da obveznik prikrije ili umanjuje svoju imovinu iako zna ili treba znati da to prikrivanje ili umanjivanje može dovesti do nemogućnosti plaćanja duga,
 - h) povezana lica koja zloupotrebom dodijeljenih prava u finansijskom odnosu utiču na nemogućnost plaćanja duga glavnog dužnika,
 - i) lice koje učestvuje u sačinjavajući i ispostavljanju neistinite i nevjerodstojne isprave za iznos duga nastalog kao posljedica takvog njegovog djela,

- j) lice koje po saznanju o pljenidbi, mjeri osiguranja ili daj garanciji, izričito ili prečutno surađuje ili odobrava prikrivanje zaplijenjene imovine ili prava, ili one robe ili prava koji su opterećeni (založeni) mjerom osiguranja ili garancijom,
- k) dužnikov dužnik kada u postupku pljenidbe dužnikovih potraživanja ne izvrši plaćanje duga u ostavljenom roku,
- l) lice koje stvarno obavlja poslovanje sa imovinom dužnika.

Član 115.
(Postupak utvrđivanja pojedinačne i solidarne odgovornost)

- (1) Postupak utvrđivanja pojedinačne i solidarne odgovornosti pokreće se dostavljanjem prijedloga odgovornosti licu koje se smatra odgovornim.
- (2) Prijedlogom odgovornosti licu koje se smatra odgovornim ostavlja se rok od 15 dana za dostavljanje primjedbi i dokumentacije.
- (3) Ako se u toku postupka utvrde činjenice da je predloženo lice pojedinačno i solidarno odgovorno za dug glavnog dužnika, donosi se rješenje o odgovornosti. U suprotnom, postupak se prekida zaključkom protiv kojeg nije dopuštena žalba, a postupak može biti nastavljen u slučaju saznanja o novim činjenicama.
- (4) Rješenje o proglašenju odgovornosti dostavlja se pojedinačno i solidarno odgovornom licu i sadrži:
 - a) identifikaciju odgovornog lica,
 - b) iznos duga za koji se odgovornost proglašava, rok i način plaćanja,
 - c) upozorenje da se, ako odgovorno lice dug ne plati u ostavljenom roku, dug naplaćuje prinudnim putem iz cijelokupne imovine i prava pojedinačno i solidarno odgovornog lica,
 - d) pouku o pravnom lijeku, uključujući rok za njegovo podnošenje, nadležni organ koji ga rješava i naznaku da se žalbom može osporavati samo odgovornost, a ne porezni dug.
- (5) Odgovorno lice je dužno da plati utvrđeni iznos u roku od 30 dana od dana uručenja rješenja o proglašenju odgovornosti.

Član 116.
(Naplata duga od nasljednika glavnog dužnika)

- (1) U slučaju smrti dužnika, postupak naplate nastavlja se protiv njegovog zakonskog ili testamentarnog nasljednika dostavljanjem obavještenja sa zahtjevom za plaćanje duga umrlog lica i troškova postupka prinudne naplate.
- (2) Ako zakonski ili testamentarni nasljednik obavijesti UIO da koristi pravo da odgodi odluku o prihvatanju nasljedstva zajedno s pravima i obavezama, postupak naplate prekida se do vremena kada je period odgode prihvatanja nasljedstva istekao. U tom periodu, zakonski ili testamentarni nasljednik ima pravo dobiti od UIO uvjerenje o neplaćenim obavezama, koje se izdaje samo u svrhu informacije.
- (3) Ako zakonski ili testamentarni nasljednik ne prihvati nasljedstvo s pravima i obavezama, naplata duga može se nastaviti iz imovine umrlog lica. Proceduralne mjere preduzimaju se prema predstavniku zaostavštine.
- (4) Ako je pravno lice prestalo obavljati djelatnost likvidacijom, postupak naplate nastavlja se protiv člana, osnivača ili suvlasnika.
- (5) Ako je udruženje prestalo obavljati djelatnost likvidacijom, postupak naplate nastavlja se protiv imovine člana ili suvlasnika udruženja, srazmerno njegovom ulogu u udruženju.
- (6) Ako postoji više lica odgovornih za plaćanje duga, UIO može istovremeno ili sukcesivno zahtijevati plaćanje duga i troškova od svih odgovornih lica.

Član 117.
(Pravni lik u postupku prinudne naplate)

- (1) Protiv naloga za prinudnu naplatu, pisane izjave o pljenidbi i odluke o prodaji dozvoljen je prigovor iz razloga propisanih u članu 103. stav (4), članu 107. stav (6) i članu 110. stav (5) ovog zakona.
- (2) Rok za ulaganje prigovora iz stava (1) ovog člana je deset dana od dana dostavljanja naloga za prinudnu naplatu, pisane izjave o pljenidbi i odluke o prodaji.

DIO SEDMI - UPRAVNE RADNJE UIO

Član 118. **(Ovlaštenje UIO u postupku po pravnom lijeku)**

UIO je ovlaštena za odlučivanje u postupku po pravnim lijekovima u vezi s pitanjima indirektnih poreza.

Član 119. **(Pravni lijek)**

- (1) Odluka UIO u vezi s indirektnim porezima može se izmijeniti u skladu s odredbama ovog zakona putem redovnih i vanrednih pravnih lijekova.
- (2) Odluka u postupku po pravnom lijeku mora biti zasnovana na činjenicama i na zakonu.

Član 120. **(Podnošenje i pravno dejstvo žalbe)**

- (1) Protiv prvostepene odluke UIO može se podnijeti žalba u roku od 15 dana od dana uručenja odluke.
- (2) Žalba se predaje prvostepenom organu koji je donio rješenje.
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje odluke UIO.

Član 121. **(Odgađanje izvršenja rješenja o utvrđenoj obavezi indirektnih poreza)**

- (1) Izuzetno od člana 120. stav (3) ovog zakona, izvršenje rješenja o utvrđenoj obavezi indirektnih poreza može se odgoditi.
- (2) Odgađanje izvršenja rješenja podrazumijeva odgađanje izvršnosti rješenja kojim je utvrđena obaveza indirektnih poreza za period trajanja odgode izvršenja.
- (3) Zahtjev za odgađanje izvršenja rješenja iz stava (1) ovog člana podnosi se najkasnije u roku od pet dana od dana prijema rješenja.
- (4) Uz zahtjev iz stava (3) ovog člana podnosi se izjava banke o mogućnosti izdavanja bankarske garancije kojom se obezbjeđuje iznos ukupne obaveze po rješenju o utvrđenoj obavezi indirektnih poreza.
- (5) Po zahtjevu iz stava (3) ovog člana odlučuje prvostepeni organ, u roku od pet dana od dana prijema zahtjeva.
- (6) Odgađanje izvršenja rješenja o utvrđenoj obavezi indirektnih poreza, uvećanoj za iznos zatezne kamate, ne može se odobriti na period duži od šest mjeseci.
- (7) Bankovna garancija se dostavlja u roku od pet dana od dana prijema odluke organa iz stava (5) ovog člana.
- (8) Bankovna garancija pokriva iznos ukupne obaveze po rješenju o utvrđenoj obavezi indirektnih poreza uvećanoj za iznos zatezne kamate obračunate do dana isteka odgode izvršenja rješenja i izdaje se na period koji je najmanje 30 dana duži od odobrenog perioda odgađanja izvršenja.
- (9) Ako se ne dostavi tražena garancija u roku iz stava (7) ovog člana, rješenje kojim je odobreno odgađanje izvršenja rješenja prestaje da važi narednog dana od dana isteka tog roka.
- (10) Bankovna garancija se oslobađa nakon namirenja ukupne obaveze za koju je odobrena odgoda izvršenja ili nakon poništenja obaveze.

Član 122. **(Odluka drugostepenog organa po žalbi)**

- (1) Protiv odluke prvostepenog organa, može se izjaviti žalba drugostepenom organu.
- (2) Direktor UIO odlučuje po žalbi u drugom stepenu.
- (3) Odluka u drugom stepenu se donosi u roku od 90 dana od dana prijema žalbe.

Član 123.

(Upravni spor)

- (1) Protiv odluke drugostepenog organa može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Suda Bosne i Hercegovine.
- (2) Upravni spor se pokreće u roku od 60 dana od dana uručenja odluke.

DIO OSMI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 124.
(Započeti postupak indirektnog oporezivanja)

Postupak indirektnog oporezivanja započet prije dana stupanja na snagu ovog zakona, okončat će se u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 125.
(Podzakonski akti)

Podzakonski akti u vezi sa primjenom ovog zakona donose se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 126.
(Odredbe o stavljanju propisa van snage)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o postupku indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“ br. 89/05 i 100/13) i Zakon o postupku prinudne naplate indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“ br. 89/05 i 62/11).

Član 127.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.